Anlaşma Ve Sözleşmelerimize Riayet Etmek İmanın Göstergesidir
Gönderen Kadir Hatipoglu - Mayıs 19 2020 13:54:35

يَآاَيُّهَا
الَّذِينَ
اَمَنُوا
اَوْفُوا
بِالْعُقُود&#16
16; اُحِلَّتْ
لَكُمْ
بَهِيمَةُ
اْلاَنْعَام&#16
16; اِلاَّ مَا
يُتْلَى
عَلَيْكُمْ
غَيْرَ
مُحِلِّى
الصَّيْدِ
وَاَنْتُمْ
حُرُمٌ اِنَّ
اللهَ
يَحْكُمُ مَا
يُرِيدُ
            "Ey iman edenler! Akitlerinizi yerine getirin..." (Mâide, 5/1)
            Yüce kitabımız Kur’an-ı Kerim, gerek insanın kendisini yaratan Allah’a verdiği sözde durması, gerekse başka insanlarla yaptığı sözleşmeler ve antlaşmalara bağlı kalması hususu üzerinde önemle durmuş ve değişik vesilelerle yapılan antlaşma veya verilen sözlere vefa gösterilmesini bütün Müslümanlardan istemiştir. Okuduğum ayet-i kerimede yerine getirilmesi istenen “akid” burada, hem Kur’an’ın getirdiği iman esaslarını, Allah’ın emir ve yasaklarını, uygulanması gereken kuralları, hem de genel anlamıyla kişilerin kendi aralarında yaptıkları sözleşmeleri ve verdikleri sözleri kapsamaktadır.
            Cenâb-ı Allah’ın;
يَآاَيُّهَا
الَّذِينَ
اَمَنُوا
اَوْفُوا

بِالْعُقُودِ   “Ey iman edenler! Akitlerinizi yerine getirin” (Mâide, 5/1) emri yaptığımız bütün anlaşma ve sözleşmelerin gereğini yerine getirme hususuna dikkatimizi çekmektedir. Öncelikle şunu iyi bilmeliyiz ki, “iman” kul ile yüce Allah arasında yapılmış çok önemli bir akittir. Hepimiz kalbimizde taşıdığımız imanımızın bir gereği olarak kulluk görevlerimizi yerine getirmeliyiz. Bizler inanç ve ibadet boyutuyla kulluk görevlerimizi ne kadar mükemmel bir şekilde yerine getirirsek Allah katındaki değerimiz ve elde edeceğimiz mükâfat ve sevaplar o oranda artacaktır.   Bunun dışında gündelik hayatımızda pek çok anlaşma ve sözleşmeler yaparız. Hangi türden olursa olsun, Allah’ın emirlerine ters düşmediği sürece, yaptığımız bütün bu anlaşmalara vefa göstermemiz gerekir. Zira toplumsal hayatın sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi yapılan anlaşmalara ve sözleşmelere uymakla mümkündür. Bunlar olmaksızın sosyal ve ticari hayatın hedeflendiği şekilde gelişmesi ve devam etmesi mümkün değildir. Sözümüzde durmamak, yaptığımız anlaşmaya riayet etmemek bireysel ve toplumsal ilişkilerimizde güven kaybına neden olur. Güven kaybı ise bireysel ve toplumsal huzursuzlukların en önemli sebebidir. Bugün toplumumuzda yaşayan insanların şikâyetlerinin önemli bir bölümünü verilen sözlerde durulmaması, yapılan anlaşmalara uyulmaması ve sözleşmelerin gereğinin yerine getirilmemesi oluşturmaktadır.
            Hz. Muhammed (s.a.s), daha peygamberlik öncesi dönemde yakın çevresi tarafından güvenilir ve sözünde durur bir kişi olmasıyla tanınmış ve peygamberliği süresince karşılaştığı bütün zorluklara rağmen yapılan anlaşma ve sözleşmelere uyma konusunda en güzel örnekleri ortaya koymuştur. İslamiyet’in amansız düşmanları olan Mekke putperestleriyle ilişkilerinde bile verilen sözünde durma ve ahde vefa konusunda titiz davranmış, bu konuda çevresindeki müminlere iyi bir örnek olmak için büyük çaba sarf etmiştir.
            Yapılan anlaşmayı bozmanın ve verilen sözden caymanın Müslüman’a yakışmayacağını gösteren bir olay Hudeybiye Anlaşması’nın yapıldığı sırada yaşanmıştır. Hudeybiye Anlaşması’nın şartlarından biri, Mekke’den Medine’ye iltica eden kişilerin iade edileceği şeklinde idi. Anlaşmanın henüz imzalandığı anlarda Kureyş temsilcisi Süheyl bin Amr’ın oğlu Ebu Cendel, ayaklarındaki zincirleri sürüyerek yavaş yavaş Peygamber Efendimizin yanına geldi. Ebu Cendel (r.a) Müslüman olduğu için müşriklerden çok işkence görmüştü. Bir fırsatını bularak ellerinden kaçmış ve kendini Müslümanların arasına atmıştı. Süheyl, anlaşma gereğince ilk iade edilecek kimsenin oğlu olduğunu söyledi ve elindeki sopayla Ebu Cendel’in yüzüne vurdu. Olan biteni hüzünle takip eden Rahmet Peygamberi Efendimiz, Ebu Cendel’in anlaşma dışı bırakılmasını, onu kendisine bağışlamasını Süheyl’den rica etti. Ancak taş yürekli müşrik baba buna yanaşmıyordu. Ebu Cendel (r.a) de müşriklere teslim edilirken feryatlarla Müslümanlara yalvarıyor ve yardım istiyordu. Müslümanlar onun hâline dayanamayıp ağlamaya başladılar. Allah Resûlü Ebu Cendel’i teselli ederek;

“Ey Ebu Cendel! Biraz daha sabret, katlan! Allah Teâlâ’dan bunun mükâfatını dile! Hiç şüphesiz yüce Allah sen ve yanında bulunan zayıf, kimsesiz Müslümanlar için bir genişlik ve çıkar yol yaratacaktır. Biz şu kavimle bir barış anlaşması yapmış ve bu yolda kendilerine Allah’ın ahdiyle söz vermiş bulunuyoruz. Onlar da bize Allah’ın ahdiyle söz verdiler. Sözümüze vefasızlık edemeyiz. Zira verdiğimiz sözde durmamak bize yakışmaz!” (İbn Hanbel, IV 325; İbn Hişâm, III, 367) buyurdu.
           Hayber savaşı sırasında, Yesâr adlı çobanın başından geçen şu olay da konumuzla ilgili önemli bir örnektir. Nakledildiğine göre, Yahudi ileri gelenlerinden birinin koyunlarını güderek geçimini sağlayan Yesar, Hayber Gazvesi’nin cereyan ettiği günlerde kale içinde adı sıkça geçen Allah Resûlü ile görüşebilmeyi çok arzulamış ve bir sabah kaleden çıkıp koyunlannı güderken onunla karşılaşmıştı. Efendimizle kısa bir sohbetten sonra Yesâr İslam’ı kabul etti. Allah Resûlü onun ismini Eslem yaptı. Daha sonra çoban elindeki koyunları ne yapması gerektiğini Peygamber Efendimize sordu. O da;
           “Onları geri çevir ve kovala! Şüphen olmasın ki hepsi de sahiplerine dönüp geceklerdir” buyurdu. Eslem bir avuç çakıl alarak koyunlara doğru attı ve; “Sâhibinize dönün! Vallahi bundan sonra ebediyen sizinle beraber olmayacağım” dedi. Koyunlar toplu olarak gittiler, sanki onları sevk eden birisi varmış gibi kaleye girdiler. Çoban da Müslümanlarla birlikte savaşmak için kaleye doğru ilerledi (İbn Hişâm, III, 397-398; İbn Hacer, I, 38-39).
           Burada Nebiyy-i Ekrem Efendimiz, koyunlara ganimet olarak el koymak yerine, sürüyü geri göndererek çobanın sahibine verdiği söz tutmasına imkân sağlamıştır. Hadisenin savaşın uzadığı ve Müslümanlar arasında erzak sıkıntısının baş göstердiği bir zamana tesadüf etmesi, Efendimizin sergilediği bu güzel davranışı, yapılan anlaşmalara bağlı kalmanın önemini daha da açık bir şekilde ortaya koymaktadır.   İman ile güvenilirlik arasında önemli bir bağ vardır. Müminin elinden ve dilinden insanların güvende olduğu kişi demektir. Bizler de herkese güven vermeliyiz.
            Yunus AKKAYA

islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler